

2006-04-10 10:45 CEST

Ny upplaga av Svenska Akademiens ordlista

En ny, efterlängtd upplaga av Svenska Akademiens ordlista (SAOL13) finns från och med måndagen den 10 april i bokhandeln. Sommarprata, magkänsla och styrekonom är tre av de 10 000 nya orden I den trettonde upplagan av Svenska Akademiens ordlista har 10 000 nya ord tillkommit. SAOL som är den allmänt godtagna normen för stavning, böjning och i viss mån uttal av svenska ord omfattar nu 125 000 ord. Här hittar man numera såväl sockerbomb och fågelinfluensa som svenne och hushållsnära. ☒ Vår vardag ger oss nyord som tårtning, hint, hjärnsläpp, magkänsla, nerköp och retro, säger Martin Gellerstam, huvudredaktör för den nya upplagan, men vi får också många nya fackuttryck från områden som databehandling, informationsteknik, ekonomi, hälsa, motion och mat. Från new age till restavfall ☒ nyord som inte alltid känns så nya new age guldtia avtalspensionär interface blogg långlördag brioche pesto dessa marknät försvarsnedläggning skatteväxling mitträcke minoritetsskydd fotparad genterapi antioxidant cookie fredagsmys nolltolerans muzak personvalskampanj pixel plåtpolis spamfilter asylskäl gammacke ränteoro sunkig skämmig gratisåka sommarprata aktiebubbla torskkvot miljööanpassa restavfall Budoarstämning och fattigmansstuga ☒ två bortglömda ord SAOL är inte en historisk källa utan en rättskrivningsordlista över samtidsspråket. Därför har 5 000 ord från den tidigare upplagan strukits. Bland orden som tagits bort finns förutom budoarstämning och fattigmansstuga exempelvis knoddaktig, kuskpojke, herdinnedräkt, betjäntplats, eho och fejdlysten. De är naturligtvis inte borta ur svenskans ordförråd utan kan vid behov sökas i andra typer av ordböcker. Det är heller inte ovanligt att ord åter kommer i bruk med något förändrad eller utvidgad betydelse, och då kan de bli aktuella för en senare upplaga av ordlistan. Svenskan är ett ordrikt språk Svenska Akademiens ständige sekreterare, Horace Engdahl, påminner i bokens förord om att svenskan är ett mycket ordrikt språk till följd av sin förmåga att anpassa lånord och att bilda nya sammansättningar. Detta tvärt emot vad många svenskar tror om sitt modersmål, i jämförelse med andra språk de känner till. En ofta återkommande fråga om hur många ord det finns i svenskan, går alltså inte att besvara. Det som avgör om ett ord ska vara med i

SAOL är dess frekvens i skrift. Inför denna upplaga har ordförrådet i tolfte upplagan (1998) kunnat samköras med databaser om ca 100 miljoner löpande ord från tidningstexter, skön-litteratur och offentligt språk. Jämförelsen visar tydligt vilka ord som inte längre används så ofta som språkbrukarna själva tror. Den första upplagan av SAOL utkom 1874. Redan nu börjar arbetet med den fjortonde upplagan som beräknas komma ut om tio år. * 125 000 uppslagsord, 5000 fler än förra upplagan * Förklaringar, böjningsangivelser och exempel har uppdaterats * Skrivsättet i uttalsangivelserna har moderniserats * Vid engelska lånord rekommenderas svenska synonymer och former i större utsträckning än tidigare